
PIEŅEMTIE TEKSTI

P8_TA(2016)0220

Džibutija

Eiropas Parlamenta 2016. gada 12. maija rezolūcija par Džibutiju (2016/2694(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Džibutiju, tostarp 2013. gada 4. jūlija rezolūciju par stāvokli Džibutijā¹ un 2009. gada 15. janvāra rezolūciju par stāvokli Āfrikas ragā²,
- ņemot vērā 11. Eiropas Attīstības fonda ietvaros izstrādāto 2014. gada 19. jūnija valsts indikatīvo programmu Džibutijai,
- ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta runaspersonas 2016. gada 12. aprīļa un 2015. gada 23. decembra paziņojumus,
- ņemot vērā ES vārdā sniegto augstās pārstāves Federikas Mogerīni deklarāciju saistībā ar Pasaules preses brīvības dienu 2016. gada 3. maijā,
- ņemot vērā ES reģionālo politisko partnerību mieram, drošībai un attīstībai Āfrikas ragā,
- ņemot vērā Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,
- ņemot vērā Konvenciju pret spīdzināšanu un citiem nežēlīgas, necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās vai sodīšanas veidiem,
- ņemot vērā Konvenciju par jebkādas sieviešu diskriminācijas izskaušanu,
- ņemot vērā Āfrikas Cilvēktiesību un tautu tiesību hartu, ko Džibutija ir ratificējusi,
- ņemot vērā ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (FAO) pasākumus un paziņojumus saistībā ar Džibutiju,
- ņemot vērā provizoriskos secinājumus, ko 2016. gada 10. aprīlī paziņojusi Āfrikas Savienības vēlēšanu novērošanas misija, kas uzraudzīja prezidenta vēlēšanu norisi,
- ņemot vērā Starptautiskās Krimināltiesas Romas statūtus un to, ka Džibutija kopš

---

¹ OV C 75, 26.2.2016., 160. lpp.

² OV C 46 E, 24.2.2010., 102. lpp.

2003. gada ir Starptautiskās Krimināltiesas dalībniece,

- ņemot vērā 2014. gada 30. decembrī parakstīto pamatnolīgumu starp *UMP* (Prezidenta vairākuma savienību), kas ir pie varas esošā koalīcija, un *USN* (Nacionālās glābšanas savienību), kas ir opozīcijas partiju koalīcija, un pamatnolīguma mērķis ir veicināt “miermīlīgu un demokrātisku valsts politiku”,
  - ņemot vērā Džibutijas Ministru padomes pieņemto 2015. gada 24. novembra Dekrētu Nr. 2015-3016 PR/PM, ar ko ievieš ārkārtas drošības pasākumus, reaģējot uz teroristu 2015. gada 13. novembra uzbrukumiem Parīzē,
  - ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
  - ņemot vērā Āfrikas Hartas par cilvēktiesībām un tautu tiesībām Protokolu par sieviešu tiesībām Āfrikā,
  - ņemot vērā 2000. gada 23. jūnijā parakstīto un 2010. gada 22. jūnijā pārskatīto Kotonū nolīgumu,
  - ņemot vērā Džibutijas Republikas 1992. gada konstitūciju, ar ko atzītas pamatbrīvības un labas pārvaldības pamatprincipi,
  - ņemot vērā vadlīnijas Āfrikas Savienības vēlēšanu novērošanas un uzraudzības misijām,
  - ņemot vērā Reglamenta 135. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu,
- A. tā kā *Ismail Omar Guelleh* ir Džibutijas prezidents kopš 1999. gada, un 2016. gada aprīlī guva pārliecinošu uzvaru vēlēšanās ar 87,1 % balsu, ko kritizēja opozīcijas partijas un tiesību aizstāvības grupas, norādot, ka uzvara gūta ar politiskām represijām; tā kā atsevišķi opozīcijas kandidāti 2005., 2011. un 2016. gada vēlēšanas boikotēja; tā kā prezidents *Ismail Omar Guelleh* pārliecināja Nacionālo asambleju 2010. gadā grozīt konstitūciju pēc tam, kad viņš bija paziņojis, ka nekandidēs 2016. gada vēlēšanās, un līdz ar to viņš 2011. gadā varēja kandidēt uz trešo pilnvaru termiņu; tā kā pilsoniskās sabiedrības protesti tika apspiesti;
- B. tā kā Džibutija atrodas Adenas līcī, tā ir kļuvusi par stratēģiski nozīmīgu ārvalstu militāro bāzu vietu un tiek uzskatīta par pirātisma un terorisma apkaršanas centru;
- C. tā kā Džibutijas sievietes pieteica bada streiku Parīzē un prasīja veikt starptautisku izmeklēšanu saistībā ar Džibutijas sieviešu izvarošanu, un četras no bada streika pieteicējām apgalvoja, ka ir tikušas izvarotas, savukārt trīsdesmitgadīgā *Fatou Ambassa* badojās, pieminot savu māšīcu *Halima*, kura, kā apgalvoja Fatou, 2003. gadā 16 gadu vecumā tika līdz nāvei izvarota grupā; tā kā astoņas no šīm sievietēm turpināja protestus 19 dienas, proti, no 2016. gada 25. marta līdz 12. aprīlim, un vēl desmit sievietes protestus turpināja Briselē; tā kā Džibutijas iestādes noraida viņu sūdzības; tā kā sievietes ir tikušas saņemtas gūstā Džibutijas armijas un *FRUD* konflikta laikā; tā kā sievietes ir tikušas saņemtas gūstā Džibutijas armijas un *FRUD-armé* konflikta laikā; tā kā 1993. gadā izveidotā Džibutijas Sieviešu komiteja (*Comité des Femmes Djiboutiennes Contre le Viol et l'Impunité (COFEDVI)*) ir reģistrējusi karavīru pastrādātus 246 izvarošanas gadījumus, kas apkopoti no apmēram 20 iesniegtām sūdzībām;
- D. tā kā ES vēlēšanu novērošanas misija tika uzaicināta novērot vēlēšanas un tā kā ES

vēlēšanu ekspertu piedāvāto novērošanas misiju Džibutijas iestādes noraidīja; tā kā Āfrikas Savienības vēlēšanu novērošanas misija iesaka izveidot neatkarīgu vēlēšanu komisiju, kas pārvaldītu vēlēšanu procesu, tostarp paziņotu provizoriskos rezultātus;

- E. tā kā opozīcijas kandidāti *Omar Elmi Khaireh*, *Mohamed Moussa Ali* un *Djama Abdourahman Djama* apstrīdēja 2016. gada aprīļa vēlēšanu rezultātus, norādot, ka tās bija nepārredzamas un nepauda Džibutijas tautas gribu; tā kā vietējās cilvēktiesību organizācijas rezultātus nav atzinušas; tā kā opozīcijai joprojām tiek atvēlēta ļoti šaura politiskā telpa un tās vārda brīvība tiek ierobežota; tā kā policijas spēki un drošības dienesti cieši kontrolē valsti un tiesu iestādes ir vājas un pietuvinātas valdībai; tā kā opozīcijas līderi regulāri tikuši ieslodzīti un vajāti un ir ziņots par spīdzināšanas gadījumiem; tā kā tiek apgalvots, ka armija pavēlējusi no vairākiem vēlēšanu iecirkņiem aizvākt opozīcijas pārstāvju biļetenus, lai vēlēšanu urnas varētu aizpildīt ar vēlamajiem biļetieniem, savukārt citi iecirkņi, piemēram *Ali-Sabieh*, tika pakļauti militārai kontrolei; tā kā prezidents *Ismail Omar Guelleh* jau pirms oficiālo vēlēšanu rezultātu paziņošanas esot rīkojis pieņemšanu, lai pateiktos armijai par ieguldījumu vēlēšanu norisē; tā kā Āfrikas Savienība ir nosodījusi vairākus pārkāpumus (uzskaites nepilnības, rezultātu neziņošanu un to, ka balsu skaitīšana netika publiskota);
- F. tā kā 2015. gada 31. decembrī pēc opozīcijas locekļu izslēgšanas no parlamenta likums, ar ko īsteno 2015. gada novembrī ieviesto ārkārtas stāvokli, tika izmantots, lai ierobežotu individuālās brīvības un represētu opozīcijas aktīvistus, cilvēktiesību aizstāvjus, arodbiedrību biedrus un žurnālistus;
- G. tā kā 2014. gada 30. decembrī valdošā koalīcija *UMP* ar opozīcijas koalīciju *USN* parakstīja pamatnolīgumu, ar ko paredzēja Neatkarīgās valsts vēlēšanu komisijas (*Commission Électorale Nationale Indépendante*) reformu, kopīgas parlamentārās komisijas izveidi, kā arī īstermiņa un vidēja termiņa reformas; tā kā Kopīgā parlamentārā komisija tika izveidota 2015. gada februārī, taču neviens no svarīgākajiem likumprojektiem (tādiem kā likums par neatkarīgas apvienotās vēlēšanu komisijas izveidi un likums par politisko partiju tiesībām un pienākumiem) nav ticis iesniegts; tā kā 2015. gada 26. augustā Džibutijas iestādes paziņoja, ka vēlēšanu komisija netiks reformēta;
- H. tā kā Džibutijā nav privātu televīzijas vai radio kanālu, bet iestādes cieši uzrauga opozīcijas tīmekļa vietnes un regulāri bloķē cilvēktiesību organizāciju vietnes un sociālos medijus; tā kā valdībai pieder svarīgākais laikraksts *La Nation* un valsts raidorganizācija *Radiodiffusion-Télévision de Djibouti*, kurā tiek piekopta pašcenzūra; tā kā 2015. gadā organizācija *Freedom House* paziņoja, ka prese Džibutijā nav brīva; tā kā organizācijas „Reportieri bez robežām” sagatavotajā pasaules preses brīvības indeksā 2015. gadā Džibutija ieņēma 170. vietu no 180 valstīm; tā kā visā *UMP* koalīcijas valdīšanas laikā opozīcijas partijas un aktīvisti pastāvīgi tikuši represēti un pret daudziem partiju aktīvistiem un žurnālistiem uzsākta tiesvedība, tostarp pret raidorganizācijas *BBC* reportieri 2016. gada prezidenta vēlēšanu kampaņas laikā; tā kā 2016. gada 19. janvārī ar tiesas lēmumu tika slēgts galvenais opozīcijas laikraksts *L'Aurore*; tā kā vēl arvien nav izveidota Nacionālā komunikācijas komisija, ko bija paredzēts nodibināt jau 1993. gadā;
- I. tā kā jo īpaši 2012. gadā *Mablas* reģionā tika pieredzēti plaši to personu patvaļīgi aresti, kuras turēja aizdomās par dalību partijas *FRUD-armé*;
- J. tā kā tiek apgalvots, ka kultūras svētkos *Buldugo* 2015. gada 21. decembrī iestādes vismaz

27 cilvēkus nogalināja un vairāk nekā 150 ievainoja, lai gan Džibutijas valdība uzstāj, ka bojāgājušo skaits esot vien septiņi; tā kā policija vēlāk arī iebruka telpās, kurās notika opozīcijas līderu tikšanās, ievainojot vairākus no viņiem, bet divus ievērojamus opozīcijas vadoņus (*USN* ģenerālsekretāru *Abdourahman Mohammed Guelleh* un *Hamoud Abdi Souldan*) apcietinot bez apsūdzību izvirzīšanas; tā kā abus atbrīvoja vien dažas dienas pirms prezidenta vēlēšanām, turklāt pirmajam no viņiem izvirzīta kriminālapsūdzība; tā kā arodbiedrību līderis un cilvēktiesību aizstāvis *Omar Ali Ewado* no 2015. gada 29. decembra līdz 2016. gada 14. februārim tika turēts apcietinājumā bez tiesībām sazināties par to, ka viņš publicēja slaktiņa upuru un pazudušo personu sarakstu; tā kā lidostā tika aizturēts arī viņa advokāts; tā kā opozīcijas aktīvistu un *LDDH* ģenerālsekretāru *Said Houssein Robleh* sašāva Džibutijas policija un pašlaik viņš atrodas trimdā Eiropā;

- K. tā kā ieslodzījuma apstākļi Džibutijas cietumos rada ļoti lielu satraukumu;
  - L. tā kā pēc teroristu uzbrukumiem Parīzē 2015. gada 13. novembrī Džibutijas ministru padome pieņēma 2015. gada 24. novembra Dekrētu Nr. 2015-3016 PR/PM, ar kuru pretterorisma vārdā aizliedza pulcēšanos un pasākumus publiskās vietās;
  - M. tā kā Džibutijā nav spēkā tiesību akti pret vardarbību ģimenē un laulātā veiktu izvarošanu; tā kā iestādes ir informējušas ANO Sieviešu diskriminācijas izskaušanas komiteju (*CEDAW*), ka tās zina par trūkumiem savos centienos novērst uz dzimumu balstītu vardarbību; tā kā Džibutijā dažādu veidu sieviešu dzimumorgānu izkropļošana ir veikta 98 % sieviešu, kaut arī šāda prakse ir nelikumīga kopš 2005. gada;
  - N. tā kā Pasaules Bankas informācija liecina, ka vairāk nekā 23 % Džibutijas iedzīvotāju dzīvo galējā nabadzībā, savukārt 74 % ienākumi ir mazāki par 3 ASV dolāriem dienā; tā kā problēmas attiecībā uz pārtikas nodrošinājumu Džibutijā vēl vairāk saasinājušas augstās pārtikas cenas, ūdens trūkums, klimata pārmaiņas un ganību platību samazināšanās; tā kā Džibutija saņem palīdzību no Eiropas Savienības EUR 79 miljonu vērtās palīdzības paketes, kas paredzēta *El Niño* skartajām Lielā Āfrikas raga valstīm;
  - O. tā kā cilvēktiesību, demokrātijas principu un tiesiskuma ievērošana ir ĀKK un ES partnerattiecību pamatā un ir būtiski Kotonū nolīguma elementi; tā kā ES nekavējoties būtu jāpastiprina regulārais politiskais dialogs ar Džibutiju saskaņā ar Kotonū nolīguma 8. pantu;
  - P. tā kā Džibutija pašlaik saņem EUR 105 miljonus no divpusējiem ES fondiem, un šie līdzekļi galvenokārt paredzēti ūdensapgādes, sanitārijas un pārtikas un uztura nodrošinājuma uzlabošanai, kas ir daļa no ES valsts indikatīvās programmas 11. Eiropas Attīstības fonda ietvaros; tā kā laikā no 2013. līdz 2017. gadam Džibutija būs saņēmusi EUR 14 miljonus kā daļu no ES atbalsta Āfrikas raga izturētspējas iniciatīvai, kuras mērķis ir dot iespēju kopienām pārciest atkārtos sausuma periodus;
  - Q. tā kā Džibutija pašlaik ir uzņēmusi vairāk nekā 15 000 bēgļu no Somālijas un Eritrejas un aptuveni 8 000 bēgļu no Jemenas; tā kā ir risks, ka sievietes un meitenes bēgļu nometnēs var tikt pakļautas uz dzimumu balstītai vardarbībai; tā kā Komisija sniedz palīdzību kopienām, kuru teritorijā atrodas bēgļu nometnes, piemēram, dzīvības glābšanas pakalpojumus un finansiālo atbalstu,
1. pauž bažas par to, ka demokratizācijas process Džibutijā ir apstājies, un situāciju vēl

pasliktina gan parlamenta veiktie grozījumi Džibutijas konstitūcijas noteikumos par prezidenta pilnvaru laika ierobežojumiem, gan apgalvojumi, ka opozīcijas pārstāvji tikuši vajāti un nav pieļauta viņu iekļūšana daudzos vēlēšanu iecirkņos; uzsver to, cik liela nozīme ir godīgām vēlēšanām, kurās netiek pieļauta iebiedēšana;

2. prasa veikt rūpīgu izmeklēšanu par vēlēšanu procesa pārredzamību un 2016. gada vēlēšanām Džibutijā; atkārtoti ES aicinājumu publicēt rezultātus no visiem vēlēšanu iecirkņiem 2013. un 2016. vēlēšanās;
3. stingri nosoda to, ka Džibutijas karavīri it kā izvarojuši civiliedzīvotājus, par ko ziņojušas vairākas NVO un ko apliecināja vairāki bada streika pieteikumi, un aicina Džibutijas iestādes rūpīgi izmeklēt jo īpaši militārā personāla darbības un pielikt punktu nesodāmībai; aicina ANO izvērtēt cilvēktiesību situāciju Džibutijā, jo īpaši sieviešu stāvokli šajā valstī; apliecina spēcīgu solidaritāti ar sievietēm no Džibutijas, kas pašlaik Francijā un Beļģijā ir uzsākušas bada streiku;
4. nosoda militāro spēku un policijas iejaukšanos demokrātiskajos procesos un atkārtoti norāda, ka ir svarīgi veikt rūpīgu un pārredzamu izmeklēšanu saistībā ar vēlēšanu procesu; pauž bažas par prezidenta šķietamo vēlmi priekšlaicīgi atzīmēt savu uzvaru 2016. gada aprīlī notikušajās vēlēšanās; atgādina Džibutijai, ka tā ir pievienojusies Konvencijai pret spīdzināšanu un citiem nežēlīgām, necilvēcīgām vai pazemojošām izturēšanās vai sodīšanas veidiem un ka Džibutijas konstitūcijas 16. pantā ir noteikts — neviens nedrīkst tikt pakļauts spīdzināšanai, ne pret vienu nedrīkst izturēties ļaunprātīgi vai pakļaut nežēlīgām, necilvēcīgām, degradējošām vai pazemojošām darbībām; aicina Džibutiju rūpīgi izmeklēt apgalvojumus par spīdzināšanu un ļaunprātīgu izturēšanos un nodrošināt to, ka vainīgie tiek saukti pie atbildības un, ja tiek notiesāti, saņem atbilstīgu sodu, un ka cietušie saņem atbilstīgu kompensāciju, kā arī aicina izveidot neatkarīgu mehānismu, kas izmeklētu apgalvojumus par pārkāpumiem;
5. pauž nožēlu par Džibutijas iestāžu lēmumu nereformēt Valsts vēlēšanu komisiju, kā bija paredzēts 2014. gada 30. decembrī parakstītajā pamatnolīgumā, un mudina tās cieši sadarboties ar opozīciju, lai izveidotu taisnīgāku un pārredzamāku vēlēšanu procesu;
6. atgādina Džibutijas iestādēm par apņemšanos saskaņā ar vadlīnijām Āfrikas Savienības vēlēšanu novērošanas un uzraudzības misijām aizsargāt žurnālistus, nosoda līdzšinējo izturēšanos pret žurnālistiem un atgādina Džibutijas iestādēm par to, ka preses brīvība un tiesības uz taisnīgu tiesu ir svarīgas; prasa Džibutijas iestādēm sniegt argumentētu paskaidrojumu par izturēšanos pret žurnālistiem; stingri nosoda ļaunprātīgu izturēšanos pret opozīcijas līderiem, žurnālistiem un neatkarīgiem cilvēktiesību aktīvistiem un viņu turēšanu apcietinājumā bez apsūdzības laikā pirms prezidenta vēlēšanām; aicina Džibutijas iestādes pārtraukt represijas pret politikajiem pretiniekiem un žurnālistiem un atbrīvot visus, kas atrodas apcietinājumā politisku iemeslu dēļ vai tādēļ, ka izmantojuši plašsaziņas līdzekļu brīvību; aicina Džibutijas iestādes pārskatīt ārkārtas apstākļos pieņemtos valsts tiesību aktus, lai pilnīgi pieskaņotu tos starptautiskajām tiesībām;
7. nosoda to, ka Džibutijā trūkst neatkarīgu preses izdevumu, un to, ka tiek uzraudzītas un cenzētas tīmekļa vietnes, kurās pausta kritika pret valdību; pauž nožēlu par to, ka valstij piederoši plašsaziņas līdzekļi nodarbojas ar pašcenzūru; aicina Džibutijas valdību piešķirt FM apraides licences ikvienai plašsaziņas līdzekļu sabiedrībai, kas to pieprasa; aicina valdību piešķirt ārvalstu žurnālistiem brīvu piekļuvi valstij, lai ļautu viņiem droši un objektīvi veikt savu darbu; aicina Džibutijas valdību izveidot valsts komiteju

komunikācijas jautājumos un atļaut neatkarīgu un privātu apraidi;

8. pauž nožēlu par slepkavībām 2015. gada 21. decembrī kultūras ceremonijas laikā un cilvēktiesību aizstāvju un opozīcijas pārstāvju aizturēšanu un ļaunprātīgu aizskaršanu pēc tās; pauž līdzjūtību bojāgājušo ģimenēm un prasa veikt pilnīgu un neatkarīgu lietas izskatīšanu, lai atrastu un sauktu pie atbildības vainīgos; atkārtoti pauž nosodījumu par patvaļīgu aizturēšanu un prasa ievērot tiesības uz aizstāvību;
9. aicina Džibutijas varas iestādes nodrošināt cilvēktiesību ievērošanu, kas ir atzītas valsts un starptautiskos nolīgumos, kurus Džibutija ir parakstījusi, un aizsargāt pilsoniskās un politiskās tiesības un brīvības, tostarp tiesības uz miermīlīgām demonstrācijām un plašsaziņas līdzekļu brīvību;
10. mudina valdību Likuma par cīņu pret cilvēku tirdzniecību piemērošanas nolūkā turpināt nodrošināt policistu un citu amatpersonu apmācību, pastiprināt centienus, lai sauktu pie atbildības cilvēku tirgotājus, un veicinātu tiesu, likumdošanas un administratīvo iestāžu, pilsoniskās sabiedrības un valstī strādājošu nevalstisko organizāciju, kā arī plašākas sabiedrības informētību par cilvēku tirdzniecības jautājumu;
11. prasa, lai Džibutijā tiktu nodrošināta sieviešu un vīriešu vienlīdzība likuma priekšā, un atgādina iestādēm, ka valsts ir pievienojusies Konvencijai par jebkādas sieviešu diskriminācijas izskaušanu;
12. atzinīgi vērtē Džibutijas valdības intervenci saistībā ar plaši praktizēto sieviešu dzimumorgānu kropļošanu, taču vēlas, lai šajā jautājumā tiktu panākti lielāki uzlabojumi;
13. aicina iestādes piešķirt nevalstiskajām organizācijām piekļuvi *Obock*, *Tadjoural* and *Dikhil* reģioniem;
14. prasa civilajām un militārajām iestādēm izrādīt maksimālu savaldību valsts ziemeļos notiekošu policijas un armijas operāciju laikā un jo īpaši neizmantojot nekāda veida vardarbību pret civiliedzīvotājiem un neizmantojot šos iedzīvotājus kā aizsegu ap militārajām apmetnēm;
15. paziņo, ka vēlas cieši uzraudzīt stāvokli Džibutijā un gadījumā, ja tiek pārkāpts 2000. gadā noslēgtais Kotonū nolīgums, jo īpaši tā 8. un 9. pants, ierosināt ierobežojošus pasākumus; aicina arī Komisiju rūpīgi novērot stāvokli;
16. mudina Eiropas Ārējās darbības dienestu, Komisiju un to partnerus strādāt kopā ar Džibutijas iedzīvotājiem pie ilgtermiņa politiskās reformas, ko būtu sevišķi jāveicina jau pašreizējām ciešajām attiecībām, ņemot vērā to, ka Džibutija ir ieņēmusi vienu no svarīgākajām lomām cīņā pret terorismu un pirātismu attiecīgajā reģionā, kā arī izmitina militārās bāzes un sniedz ieguldījumu reģiona stabilitātes nodrošināšanā;
17. aicina Komisiju turpināt sniegt atbalstu neatkarīgām organizācijām un pilsoniskajai sabiedrībai, jo īpaši pēc iespējas drīzāk izsludinot publiskā iepirkuma konkursu Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instrumenta satvarā;
18. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Džibutijas valdībai, Āfrikas Savienības iestādēm, Starpvaldību attīstības iestādei, Arābu valstu līgai, Islāma sadarbības organizācijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, ES dalībvalstīm, kā arī ĀKK un ES Apvienotās

parlamentārās asamblejas līdzpriekšsēdētājiem.